

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 grudnia 2016 r.,

sprawy **H. W.**

oskarżonego z art. 177 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

od wyroku Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 26 kwietnia 2016 r., sygn. akt IX Ka .../16,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego

w [...]

z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt IV K .../11,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć oskarżycielkę posiłkową Z. K. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w [...] wyrokiem z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt IV K .../11, uniewinnił H. W. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 177 § 1 k.k.

We wniesionej na niekorzyść oskarżonego kasacji pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej Z. K. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

„1. obrazę przepisów art. 177 § 1 k.k. i art. 2 pkt 16 oraz art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., nr 108, poz. 908 z późn. z.), polegającą na błędnej wykładni przepisów, dotyczących

obowiązującej w strefie zamieszkania zasady ruchu oraz pierwszeństwa pieszych przed pojazdem, skutkiem czego było całkowicie bezpodstawne uznanie, iż winę za wypadek ponosi pokrzywdzona, która naruszyła zasady zwykłej ostrożności, zaś oskarżony nie dopuścił się czynu opisanego w akcie oskarżenia, co w konsekwencji spowodowało jego uniewinnienie;

2. obrazę przepisów postępowania tj. art. 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 196 § 3 k.p.k. i art. 201 k.p.k., która miała decydujący wpływ na treść orzeczenia i polegającej na dowolnej (wybiórczej i tendencyjnej) ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym oparcie się na niepełnej i nierzetelnej opinii biegłego sądowego A. J., który powinien ulec wyłączeniu z uwagi na podniesione okoliczności osłabiające zaufanie do jego wiedzy i braku bezstronności, nadto poprzez pozbawienie pokrzywdzonej obrony swoich praw i oddalenie wniosku o wezwanie biegłego do złożenia ustnych wyjaśnień w tej sprawie; obraza tych przepisów wyraziła się w przyjęciu niesłusznej tezy, że to piesza naruszyła zasady bezpieczeństwa ruchu i zasady ostrożności w strefie zamieszkania, dlatego też oskarżony nie może odpowiadać za popełnienie zarzucanego mu czynu;

3. błąd i sprzeczność w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku oraz nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy, które to błędy miały decydujący wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu przebiegu zdarzenia, która opierała się wyłącznie na wyjaśnieniach oskarżonego, złożonych na rozprawie oraz nierzetelnej opinii, a w konsekwencji na uniewinnieniu oskarżonego od zarzucanego mu czynu.”

W konkluzji pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sąd Okręgowy w [...], wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016 r., sygn. akt IX Ka .../16, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodził się pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej i we wniesionej na niekorzyść oskarżonego kasacji zarzucił:

„1. rażącą obrazę prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 177 § 1 k.k. w związku z art. 2 pkt 16 oraz

art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., nr 108, poz. 908 z późn. z.), polegającą na błędnej wykładni przepisów dotyczących obowiązujących w strefie zamieszkania zasad ruchu i nie uwzględnienie bezwzględnego (całkowitego) pierwszeństwa pieszych przed pojazdami i obowiązujących kierujących pojazdami w tej strefie szczególnej (maksymalnej) zasadzie ostrożności, skutkiem czego było całkowicie bezpodstawne uznanie, iż winę za wypadek ponosi piesza, której postawiono zarzut naruszenia zasady zwykłej ostrożności, zaś oskarżony nie dopuścił się czynu opisanego w akcie oskarżenia, gdyż nie miał możliwości w tej konkretnej sytuacji uniknięcia wypadku, co w konsekwencji spowodowało jego uniewinnienie;

2. rażące naruszenie przepisów art. 410 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegające na uchybieniu prawidłowej kontroli odwoławczej poprzez nie rozważenie w sposób należyty podniesionego zarzutu apelacji dotyczącego błędu i sprzeczności w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, co miało istotny wpływ na treść wyroku;

3. rażące naruszenie przepisów postępowania art. 410 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., art. 196 § 3 k.p.k., art. 201 k.p.k. i art. 355 k.p.k., poprzez nie przeprowadzenie wszechstronnej kontroli odwoławczej podniesionego w apelacji zarzutu odwoławczego dotyczącego powodów osłabiających zaufanie do wiedzy i bezstronności biegłego sądowego A. J. oraz pozbawienie pokrzywdzonej możliwości obrony swoich praw, poprzez oddalenie wniosku o wezwanie biegłego do złożenia ustnych wyjaśnień w tej sprawie oraz co do treści opinii, która miała istotny wpływ na treść wyroku (zaniechanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania biegłego)”.

W następstwie tych zarzutów pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w całości oraz wyroku Sądu Rejonowego i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem prokuratora z pisemnej odpowiedzi na kasację, iż zarzuty podniesione przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej w kasacji są w znacznej części tożsame z zarzutami apelacji. Zagadnienia takie jak: prawidłowość przeprowadzonych dowodów i ich ocena w ramach artykułu 7 k.p.k., oddalenie wniosków dowodowych co do przesłuchania biegłego, zastrzeżenia co do bezstronności biegłego, wykładni przepisów prawa o ruchu drogowym dotyczących zasad ruchu w strefie zamieszkania, w związku z zarzutami apelacji w tym zakresie, były przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego, który nie stwierdził nieprawidłowości ze strony Sądu Rejonowego co do przeprowadzonych dowodów, ich oceny oraz trafności wyprowadzonych wniosków uznając, że materiał dowodowy został zgromadzony w sposób wyczerpujący i nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie dowodów dodatkowych, wniesionych przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie już podnosił, że obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można mówić więc o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę. Z ustaleń dokonanych w sprawie wynika, że pokrzywdzona Z. K. nie zachowała zwykłej ostrożności i gdy pojazd prowadzony przez oskarżonego H. W. znajdował się na jej wysokości weszła na prawy przedni błotnik samochodu, odbiła się od niego i upadła doznając obrażeń ciała. Zdarzenie miało miejsce na drodze osiedlowej oznaczonej znakiem strefa zamieszkania gdzie pieszy ma pierwszeństwo. Oba orzekające w sprawie Sądy, z uwagi na miejsce zdarzenia, analizowały przepisy ruchu drogowego dotyczące pojęcia „strefa zamieszkania”. To, że pieszy w strefie tej ma pierwszeństwo, zdaniem Sądów obu instancji, nie uzasadnia, że może on bez uwzględnienia innych uczestników ruchu zmieniać tor ruchu. W strefie zamieszkania poruszają się pojazdy i pieszy winien zachować ostrożność. Pierwszeństwo pieszego w strefie zamieszkania ma na celu jego ochronę, jednak nie zwalnia go od zachowania zasad ostrożności. W świetle ustaleń dokonanych w niniejszej sprawie zachowanie pokrzywdzonej było na tyle nieostrożne, że kierowca nie miał możliwości podjęcia działań obronnych w celu

uniknięcia wypadku. Swoje stanowisko w tym przedmiocie Sąd Okręgowy przedstawił na k. 6 uzasadnienia.

Także zarzut z pkt 2 kasacji jawi się jako oczywiście bezzasadny. Wbrew twierdzeniom pełnomocnika, Sąd Okręgowy rozpoznał, stosownie do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k., podał dlaczego uznał zarzut błędu i sprzeczności w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, za niezasadny. Analiza uzasadnienia Sądu II instancji pozwala na stwierdzenie, że ustosunkowywał się on do ustaleń faktycznych i ocen prawnych przyjętych za podstawę wyroku Sądu Rejonowego. Z uwagi na to, że Sąd Odwoławczy utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego nie musiał przytaczać okoliczności, na które powoływał się Sąd I instancji, a przedstawił w uzasadnieniu tylko dodatkowe argumenty, które uzasadniały trafność rozstrzygnięcia, dlatego też w tym zakresie zasadnym wydaje się zainteresowane strony odesłać do lektury uzasadnienia (k. 2-4 uzasadnienia SO), bowiem bezzasadne jest powtarzanie argumentacji tam przedstawionej.

Sąd Okręgowy rozpoznając zarzuty dotyczące bezstronności biegłego oraz wydanej przez niego opinii, podzielił stanowisko Sądu I instancji, uznając, że brak jest podstaw do kwestionowania przedmiotowej opinii oraz, iż nie zachodzą obiektywne okoliczności podważające bezstronność biegłego, a stanowisko w tym zakresie przedstawił na k. 5 swojego uzasadnienia. Jednocześnie Sąd stwierdził, że w opinii biegłych nie powinny znajdować się sformułowania dotyczące winy (lub jej braku) oskarżonego, oceny prawnej zarzucanego mu czynu, jak i przypuszczeń co do powodów takiego a nie innego zachowania osób biorących udział w zdarzeniu, jednakże fakt przytoczenia wniosków odnoszących się do tych kwestii, nie świadczy sam przez się o wadliwości czy nieobiektywności opinii, która, zdaniem Sądu, była pełna i jasna oraz wewnętrznie niesprzeczna.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.